

Jo Nesbø

Soare în miez de noapte

Traducere din engleză de Bogdan Perdivară

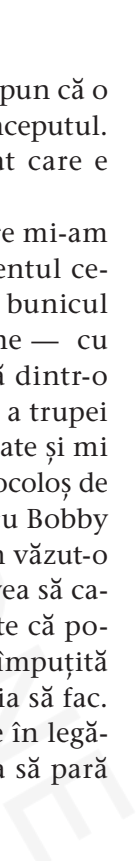

Capitolul 1

Oare cum să începem povestea? Aș vrea să spun că o să începem cu începutul. Dar nu știu unde e începutul. La fel ca restul lumii, nu înțeleg cu adevărat care e succesiunea *reală*, în viață, a cauzei și efectului.

Oare povestea începe din momentul în care mi-am dat seama că eram doar al patrulea în clasamentul celor mai buni fotbaliști din școală? Când Basse, bunicul meu, mi-a arătat schițele — propriile lui desene — cu La Sagrada Família? Când am tras prima oară dintr-o țigară și-am ascultat pentru prima dată o piesă a trupei Grateful Dead? Când am citit Kant la universitate și mi s-a părut că-l înțeleg? Când am vândut primul cocoloș de hașiș? Sau totul a început când m-am sărutat cu Bobby — care-i, de fapt, fată — ori prima oară când am văzut-o pe făptura mititică și cu pielea încrețită care avea să capete numele de Anna, țipând către mine? Poate că povestea a început când mă aflu în camera aia împuțită din dos a Pescarului, cu el spunându-mi ce voia să fac. Nu știu. Născocim tot soiul de explicații logice în legătură cu ceea ce ni se întâmplă pentru ca viața să pară că are un scop.

Așa că, la fel de bine aș putea să încep de aici, din inima confuziei, într-un moment și într-un loc în care soarta părea să ia o mică pauză, să-și țină răsuflarea. Când, preț de numai o clipă, mi s-a părut că nu doar mă aflam pe drum, ci și că ajunseseam deja.

M-am dat jos din autobuz în miez de noapte. Am mijit ochii când m-a izbit lumina soarelui. Se lăbărta peste insulă și mare, înspre nord. Roșu și nepăsător. La fel ca mine. În spatele lui se întindea și mai multă mare. Apoi, și mai departe, Polul Nord. Poate că exista pe-acolo vreun loc în care n-aveau să mă găsească.

M-am uitat în jur. Înspre celelalte trei puncte cardinale se zăreau crestele unor munți scunzi, ale căror pante coborau către mine. Tufe roșii și verzi de iarbă neagră, pietroaie, niște pâlcuri de mesteceni piperniciți. Către est, pământul aluneca înspre mare, pietros și aplatizat ca o clătită, iar către sud-vest arăta ca și cum ar fi fost tăiat cu un cuțit în punctul de unde începeau apele. Cam la vreo sută de metri deasupra mării neclintite, peisajul începea să fie dominat de un platou ce se întindea în interiorul uscatului. Platoul Finnmark. Capăt de drum, cum obișnuia să spună bunicul.

Drumul de pietriș îndesat pe care mă aflam ducea către un pâlcă de clădiri scunde. Doar turla bisericii ieșea în evidență. În autobuz, mă trezisem exact la trecerea pe lângă un indicator cu numele „Kåsund” pe el, în apropiere de plajă, lângă un ponton de lemn. Îmi zisesem „de ce nu?” și trăsesem de coarda de deasupra geamului ca să aprind semnalul de oprire aflat mai sus de capul șoferului.

Am îmbrăcat haina de la costum, am înșfăcat servieta de piele și am pornit-o la drum. Pistolul din buzunarul

hainei mi se bătea de șold. Îl simțeam exact pe os — mereu fusesem cam sfrijit. M-am oprit și mi-am tras borseta în jos, pe sub cămașă, așa încât bancnotele dinăutru să atenueze izbiturile.

Pe cer nu era nici pic de nor, iar aerul era atât de limpede, încât reușeam să văd până departe. Cât vezi cu ochii, cum se zice. Se spune că platoul Finnmark e frumos. Să mă ia naiba dacă știu. Nu genul ăsta de chestie zice lumea despre locuri neospitaliere? Ca să lase impresia că ar fi mai așa, dintr-o bucată, sau ca să pretindă că dețin un soi de cunoaștere ori superioritate, cam ca atunci când se laudă că le place o muzică de neînțeles ori o literatură de necitit? Făcusem și eu asta. Și crezusem că ar trebui să compenseze măcar pentru unele dintre lipsurile mele. Sau era, pur și simplu, un fel de consolare pentru mâna de oameni care trebuiau să locuiască acolo: „E atât de frumos aici.” Fiindcă, până la urmă, ce era așa de frumos la întinderea asta plată, pustie și monotună? Era ca pe Marte. Un deșert roșu. Imposibil de locuit și crud. Locul perfect în care să te ascunzi. Așa speram.

Ramurile unui pâlcc de copaci de la marginea drumului ce se întindea în fața mea s-au mișcat. O clipă mai târziu, o siluetă a sărit peste șanț și-a aterizat pe drum. Mâna mi s-a dus automat către pistol, însă am oprit mișcarea: nu era unul dintre ei. Personajul ăsta arăta ca un joker ce sărise dintr-un pachet de cărți.

— Bună seara! a strigat.

A pășit spre mine cu un mers straniu, de parcă ar fi făcut tumbe, și avea niște picioare atât de crăcănate, că vedeam printre gamele lui cum drumul se întindea spre sat. Când s-a apropiat, am observat că pe cap nu purta o tichie de bufon, ci o căciuliță sami. Cu albastru, roșu și galben

— Îi mai lipseau doar zurgălăii. În picioare avea niște cizme de piele albicioasă, iar hanoracul albastru, cârpăcit cu bandă adevivă neagră, avea câteva tăieturi prin care ieșea la iveală umplutura galbenă, arătând mai degrabă ca spuma izolatoare pentru construcții decât a puf de căptușeală.

— Iartă-mă că te întreb, a zis omul, dar cine ești dumneata?

Era cu cel puțin două capete mai scund ca mine. Avea fața lată, cu un zâmbet larg pe ea și niște ochi cu o căutătură cam piezișă. Dacă puneai la un loc toate clișeele celor din Oslo în privința felului în care arătau băștinașii sami, ziși și laponi, te trezeai cu tipul ăsta.

— Am venit cu autobuzul, am răspuns.

— Am văzut. Mattis îmi spune.

— Mattis, am repetat ca să câștig câteva secunde de gândire, în așteptarea inevitabilei întrebări care urma.

— Dumneata cine ești, deci?

— Ulf, am zis, fiindcă mi se părea un nume la fel de bun ca oricare.

— Și ce faci prin Kåsund?

— În vizită, am zis, arătând cu bărbia spre pâclul de case.

— Pe cine vizitezi?

Am ridicat din umeri.

— Pe nimeni în mod special.

— Ești de la Comisia Rurală sau vreun predicator, cumva?

Habar n-aveam cum arătau cei de la Comisia Rurală, așa că am clătinat din cap și mi-am trecut mâna prin părul lung, de hipiot. Poate că trebuia să mă tund. Să atrag mai puțină atenție.

— Mă ierți că te-ntreb, a zis iarăși omul, dar atunci cu ce te ocupi?

— Sunt vânător, am răspuns.

Poate din pricină că adusesese vorba de Comisia Rurală. Și era în egală măsură adevăr și minciună.

— Așa? O să vânezi pe-aici, Ulf?

— Pare să fie un teren de vânatoare numai bun.

— Da, dar ai venit cu o săptămână mai devreme. Sezonul începe abia pe cincisprezece august.

— E vreun hotel pe-aici?

Localnicul sami a zâmbit cu toată fața. Apoi a tușit și a scuipat o biluță cafenie; am sperat că-i vorba de tutun de mestecat ori de ceva de genul ăsta. Gogoloiul maroniu s-a lovit de pământ cu un plescăit sonor.

— Pensiune? am continuat.

A clătinat din cap.

— Vreo cabană? Vreo cameră de închiriat?

Pe stâlpul telefonic din spatele lui, cineva lipise un afiș cu o trupă de muzică dance ce urma să cânte în Alta. Așadar, orașul nu putea fi prea departe. Poate că așa fi făcut mai bine să rămân în autobuz până ajungeam acolo.

— Și tu, Mattis? am zis, alungând un țânțar care se apucase să mă muște de frunte. N-ai cumva un pat pe care l-aș putea împrumuta pentru noaptea asta?

— Mi-am ars patul în sobă, prin mai. A fost o primăvară friguroasă.

— Canapea? Saltea?

— Saltea? a repetat, desfăcându-și brațele către platoul înțesat cu iarbă-neagră.

— Mersi, dar îmi plac acoperișurile și pereții. O să-ncerc să găsesc vreun staul gol. Noapte bună, am zis și-am apucat-o spre case.

— Singurul staul peste care-o să dai în Kåsund e ăla, a zis pe un ton amărât.

M-am răsucit. Arăta spre clădirea din fața pâlcului de case.

— Biserica?

A dat din cap a încuviințare.

— E deschisă în toiu noptii?

Mattis a înclinat capul într-o parte.

— Știi de ce nu fură nimeni nimic prin Kåsund? Fiindcă, în afară de reni, nu merită să furi nimic pe-aici.

Cu un salt surprinzător de grațios, omulețul cel rotofei a trecut șanțul și-a pornit-o către vest printre tufele de iarbă-neagră. Mă ghidam după soarele aflat la nord și după faptul că bisericile — din ce spunea bunicul — au turla spre vest indiferent în ce parte a lumii te-ai duce. Mi-am umbrît ochii cu palma și m-am uitat la terenul care se întindea înaintea omulețului. Unde naiba o pornise?

Să fi fost, poate, din pricină că soarele strălucea pe cer, deși era miezul noptii și nimic nu mișca, dar aveam senzația că satul era de-o stranie pustietate. Casele arătau de parcă ar fi fost construite în grabă, grosolan și fără dragoste. Nu din cauză că n-ar fi arătat solide, ci fiindcă lăsau impresia că ar fi adăposturi temporare mai degrabă decât cămine. Practice. Lespezi groase, care să reziste vântului și vremii friguroase. Câteva rable prin grădini care nu erau grădini, ci mai curând niște parcele îngrădite de iarbă-neagră și mesteceni. Cărucioare pentru copii, însă nicio jucărie. Doar câteva case aveau la geamuri perdele sau obloane. Ferestrele celelalte reflectau lumina soarelui, oprind eventualele priviri indiscrete, ca niște ochelari purtați de cineva care nu vrea să-și dezvăluie prea mult sufletul.

Biserica era într-adevăr deschisă, cu toate că ușa era umflată și nu se deschidea cu aceeași ușurință ca în cazul

altor biserici în care intrasem. Naosul era destul de mic, mobilat sobru, însă frumos în simplitatea lui. Lumina soarelui de miez de noapte cădea peste vitralii și, deasupra altarului, Isus stătea răstignit pe obișnuita cruce în fața unui triptic cu Fecioara Maria în mijloc, mărginită de David și Goliat într-o parte și de pruncul Isus în cealaltă.

Am găsit ușa ce dădea către sacristia aflată într-o latură, în spatele altarului. Am căutat prin dulapuri și-am dat de veșminte bisericești, produse de curățat și găleți, însă nici pic de vin de împărtășanie, doar niște cutii cu prescuri purtând pe ele numele brutăriei Olsen. Mi-am aruncat în gură vreo patru sau cinci, dar era ca și cum aș fi mestecat sugativă; mi-au uscat atât de tare gura că până la urmă a trebuit să le scuip pe un ziar de pe masă. Așa am aflat — dacă era numărul din chiar ziua aceea al cotidianului *Finnmark Dagblad* — că data era 8 august 1978 și că protestele împotriva exploatării râului Alta sporeau; ziarul mai arăta și chipul consilierului local Arnulf Olsen, lângă un articol care spunea că Finnmark, singurul district norvegian care avea graniță comună cu Uniunea Sovietică, era un loc întru câtva mai sigur, acum că spionul Gunvor Galtung Haavik murise, iar pe lângă asta afirma că, în sfârșit, vremea se făcuse mai bună decât la Oslo.

Podeaua de piatră a sacristiei era prea tare ca să dorm pe ea, iar băncile erau prea înguste, așa că am luat veșmintele cu mine în altar, le-am pus pe podea, mi-am atârnat sacoul pe împrejmuirea altarului și m-am întins pe jos, cu servieta de piele sub cap. Am simțit că ceva ud mă plesnește peste față. M-am șters cu mâna și mi-am privit buricele degetelor. Căpătaseră culoarea ruginii.

Am ridicat atunci ochii la bărbatul crucificat de deasupra. Mi-am dat apoi seama că apa picura prin acoperișul

umed și împrumutase culoarea argilei sau a fierului. M-am răsucit, fiindcă nu voiam să mă las pe umărul beteag, și mi-am tras sutana peste cap ca să opresc lumina soarelui. Am închis ochii.

Gata. Nu mai gândi. Alungă totul din minte.

Închide totul în minte.

Am împins deoparte sutana și-am tras aer în piept, cu răsuflarea tăiată.

Rahat.

Am rămas așa, holbându-mă la tavan. După înmormântare, când nu mai reușeam să adorm, începusem să iau Diazepam. Nu știu dacă devenisem dependent, însă îmi era greu să adorm fără. Singurul lucru care funcționa acum era o extenuare îndeajuns de pronunțată.

Mi-am tras iarăși sutana peste cap și am închis ochii. Șaptezeci de ore de când fugeam. O mie opt sute de kilometri. Vreo două ore de dormit prin trenuri și autobuze. Ar fi trebuit să fiu epuizat.

Și acum... gânduri pozitive.

Am încercat să mă gândesc la felul în care erau înainte lucrurile. Înainte de înainte. Nu mergea. Îmi umbla prin minte orice, numai asta nu. Bărbatul în alb. Izul de pește. Încărcătorul negru al unui pistol. Sticlă spărgându-se, toamna. Mi-am alungat toate astea din minte și-am întins mâna, șoptindu-i numele.

Iar ea, în cele din urmă, a venit.

* * *

M-am trezit. Am rămas nemișcat.

Mă înghiontise ceva. Cineva. Blând, nu ca să mă trezească, ci ca să se convingă că sub sutana aceea stătea ghemuit cineva.

M-am străduit să respir regulat. Poate că mai era o șansă, poate că nu-și dăduse seama că eram treaz de-acum.

Mi-am strecurat mâna către șold, amintindu-mi apoi că lăsasem pistolul în sacoul pe care-l atârnasem pe împrejmuirea altarului.

Foarte amatoricesc pentru un profesionist.

Capitolul 2

Am continuat să respir adânc, rar și am simțit că pulsul mi se liniștește. Corpul meu pricepuse un lucru de care capul nu-și dăduse încă seama: dacă ar fi fost ei, nu m-ar fi înghiontit doar, ci ar fi tras de-acolo veșmintele bisericești, ar fi verificat dacă dedesubt era cel pe care-l căutau și m-ar fi garnisit cu spray-ul cu piper mai ceva ca pe o tocană de oaie.

Cu grijă, mi-am îndepărtat sutana de pe față.

Cel care mă privea de sus avea pistrii, nas cârn, un plasture pe frunte și gene albicioase împrejurul unor ochi neobișnuit de albaștri. Pe creștet i se ridica o claie de păr roșcat. Câți ani putea să aibă? Nouă? Treisprezece? Habar nu aveam, sunt cu totul neajutorat când vine vorba despre copii.

— Nu se poate să dormi aici.

M-am uitat împrejur. Părea neînsoțit.

— De ce nu? am zis cu o voce răgușită.

— Fiindcă mami are de făcut curat acolo.

M-am ridicat în picioare, am împăturit sutana, mi-am luat sacoul de pe împrejmuirea altarului și-am verificat dacă încă aveam pistolul în buzunar. Am simțit o durere ascuțită în umărul stâng când am tras sacoul pe mine.

- Ești din sud? a întrebat băiatul.
- Depinde ce înțelegi prin „sud“.
- Adică mai la sud de-aici, normal.
- Toată lumea e de la sud de-aici.
Copilul și-a lăsat capul într-o parte.
- Mă cheamă Knut. Am zece ani. Pe tine cum te cheamă?

Eram pe cale să zic altceva, însă mi-am amintit la timp ce nume alesesem cu o seară în urmă.

- Ulf.
- Câți ani ai, Ulf?
- Sunt bătrân, am zis, întinzându-mi gâtul înțepenit.
- Mai mult de treizeci?

Ușa sacristiei s-a deschis. M-am răsucit într-acolo. O femeie a pășit înăuntru, apoi s-a oprit și s-a holbat la mine. Primul lucru care mi-a sărit în ochi a fost că era prea tânără ca să fie femeie de serviciu. Și că arăta puternică fizic. I se vedeau venele de pe antebraț și de pe mâna în care ținea găleata, plină ochi cu apă. Avea umeri lați, însă șolduri înguste. Picioarele îi erau ascunse de o fustă de modă veche, plisată, de culoare neagră. Un alt lucru care mi-a sărit în ochi a fost părul ei. Avea plete lungi și atât de întunecate, încât lumina ce venea prin ferestrele înalte le făcea să lucească. Își purta părul prins simplu la spate cu o clamă.

S-a urnit din loc și a pășit spre mine, cu încălțărilor țâcănind pe lespezi. Când s-a apropiat suficient, am văzut că avea o gură frumoasă, dar că buza de sus îi era brăzdată de o cicatrice, poate o operație menită să corecteze o buză de iepure. Părea aproape nefiresc, ținând seama de tenul și părul ei atât de închise la culoare, să aibă niște ochi atât de albaștri.

- Bună dimineața, a zis.

— Bună dimineața. Am sosit astă-noapte cu autobuzul. Și n-am avut unde să...

— În regulă, a zis. Ușa e deschisă și poarta e largă.

A rostit toate astea fără pic de căldură în voce, lăsând jos găleata și mătura și întinzându-mi mâna.

— Ulf, am zis și am dat să i-o strâng.

— Sutana, a spus, ignorând mâna mea întinsă.

Am coborât ochii asupra ghemotocului pe care-l aveam în mâna cealaltă.

— N-am găsit nicio pătură, am zis și i-am întins veșmântul bisericesc.

— Și nimic de mâncare în afară de pâinea noastră de împărțășanie, a spus femeia, desfăcând și cercetând veșmântul alb, greu.

— Îmi pare rău, o să plătesc, firește, pentru....

— Ești bine-venit, cu sau fără binecuvântare. Dar te rog ca data viitoare să nu mai scuipi pe președintele consiliului nostru, dacă ești bun.

Nu eram sigur dacă schițase sau nu un zâmbet, însă cicatricea de pe buză i-a zvâcnit ușurel. Fără să mai scoată vreun cuvânt, mi-a întors spatele și a dispărut înapoi în sacristie.

Mi-am luat servieta și am pășit peste împrejmuirea altarului.

— Unde te duci? m-a întrebat băiatul.

— Afară.

— De ce?

— Cum de ce? Fiindcă nu locuiesc aici.

— Mami nu-i așa deranjată cum pare.

— Spune-i la revedere din partea mea.

— Din partea cui? am auzit vocea ei.

Leșise iarăși și pășea spre altar.

— Ulf.

Începeam să mă obișnuiesc cu numele.

— Și ce faci pe-aici prin Kåsund, Ulf? a zis, storcând o cârpă deasupra găleții.

— La vânătoare.

Mi s-a părut că era mai bine să rămân la varianta asta într-o comunitate atât de mică.

A prins cârpa la capătul măturii.

— Ce fel de vânat?

— Cocoș sălbatic, am zis, încercându-mi norocul.

Aveau oare cocoși sălbatici atât de departe în nord?

— Sau, de fapt, orice are puls, am adăugat.

— A fost un an prost pentru șoareci și lemingi, a zis femeia.

— Hm, am murmurat, mă gândeam la ceva mai *mare* decât un șoarece.

A ridicat dintr-o sprânceană.

— Voiam să zic că din cauza asta nu se găsesc prea mulți cocoși sălbatici.

S-a lăsat un lung moment de tăcere.

În cele din urmă, Knut a vorbit:

— Când animalele de pradă nu găsesc destui șoareci și lemingi, fură ouă de păsări.

— Desigur, am zis, înclinând din cap aprobator și dându-mi totodată seama că asudam pe spinare.

Mi-ar fi prins bine să mă spăl. La fel de bine le-ar fi prins cămășii și borsetei mele cu bani. Și sacoului i-ar fi prins bine un spălat.

— Sunt sigur c-o să găsesc ceva de împușcat, am continuat. Problema ar fi mai degrabă că am ajuns cu o săptămână mai devreme. Sezonul începe abia săptămâna viitoare. Până atunci va trebui să mă antrenez.

Nădăjduiam că localnicul sami îmi dăduse o informație corectă.

— Nu știi cum e cu sezonul, a spus femeia apăsând atât de tare cu mătura pe podeaua pe care dormisem, încât capătul măturii a scos un sunet ascuțit. Voi aștia din sud veniți cu asemenea idei. Aici vânam când e nevoie s-o facem. Și nu ne batem capul dacă nu-i nevoie.

— Apropo de nevoi, am zis. Știi vreun loc prin sat unde aș putea sta?

S-a oprit din curățat podeaua și s-a sprijinit în mătură.

— N-ai decât să bați la orice ușă din sat și o să-ți dea un pat.

— Oriunde?

— Da, eu așa aș zice. E drept că în momentul ăsta nu-i prea multă lume acasă.

— Desigur, am zis și-am înclinat din cap către Knut. Vacanța de vară?

Femeia a zâmbit și și-a lăsat capul într-o parte.

— Munca de vară. Oricine are reni doarme acum în corturi și rulote prin pășunile de pe coastă. Unii s-au dus la pescuit de cod negru. Alții, destui, au plecat la bâlciul din Kautokeino.

— Înțeleg. E vreo șansă să pot închiria la tine un pat? am zis și, văzând că ezită, m-am grăbit să adaug: O să plătesc bine. Foarte bine.

— Nimeni de pe-aici nu te-ar lăsa să plătești prea mult. Dar bărbatul meu nu-i acasă, așa că nu prea s-ar cuveni.

Să se cuvină? M-am uitat la fusta ei, la părul ei negru.

— Înțeleg. E vreun loc care să nu fie așa de... ăă... central? Unde să am parte de puțină liniște și pace. Și cu vedere.

Prin asta voiam să spun un loc de unde pot vedea dacă vine cineva.

— Păi, a răspuns femeia, de vreme ce te duci la vânătoare, cred că ai putea sta în cabana de vânătoare. Toată lumea o folosește. E destul de departe, un pic înghesuită și cam șubredă, dar sigur o să ai parte de liniște și pace. Ai și vedere frumoasă în toate direcțiile, asta e limpede.

— Sună perfect.

— Knut poate să-ți arate drumul.

— Nu-i nevoie să faci asta. Sunt sigur că aş putea să...

— Nu! s-a băgat Knut. Te rog!

L-am măsurat iarăși cu privirea. Vacanța de vară. Toată lumea plecată. Plictisit să se țină după fusta maică-sii care avea treabă. Se întâmpla, în sfârșit, ceva.

— Sigur, am zis. Mergem, atunci?

— Da!

— Ce nu-mi dau eu seama, a zis femeia cu păr negru vârând mătura în găleată, e cu ce o să tragi. Nu te văd să ai vreo armă în geanta aia.

Mi-am pironit privirea asupra servietei, de parcă aş fi analizat-o ca să înțeleg dacă eram de acord cu cele spuse de ea.

— Am uitat-o în tren, am zis. I-am sunat și-au promis că mi-o trimit cu autobuzul în câteva zile.

— Dar o să vrei ceva cu care să te antrenezi, a spus și a zâmbit. Înainte să înceapă *sezonul*.

— Eu... ăă...

— Poți să împrumuți carabina soțului meu. Voi doi puteți aștepta afară până termin, nu-mi ia mult.

O carabină? De ce nu, până la urmă? Și fiindcă niciuna dintre întrebările ei nu era formulată ca o întrebare, m-am mulțumit să dau aprobator din cap și-am pornit spre ușă. Am auzit o respirație precipitată în spate și am încetinit un pic. Puștiul s-a împiedicat în picioarele mele.